

طرح‌های HSR معرفی شده به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

ردیف	عنوان طرح	مجری طرح
۱	بررسی میزان آگاهی و افزایش آگاهی منجر به تغییر عملکرد پرسنل بیمارستان هاجر شهرکرد در مورد عفونتهای ناشی از Needle stick	دکتر رضا ایمانی
۲	بررسی تاثیر اجرای طرح بهینه سازی خدمات اورژانس در مراکز آموزشی درمانی آیت اله کاشانی و هاجر شهرکرد	آقای شمسعلی خسروی
۳	بررسی نقش گروه‌های مردمی تخصصی در کاهش سزارین های غیر ضروری در شهرکرد	دکتر فروزان گنجی
۴	بررسی مقایسه ای هزینه های چاپ و تکثیر دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد قبل و بعد از واگذاری به بخش خصوصی	آقای محمد رحیمی
۵	بررسی الگوی تغذیه دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر سامان در سال تحصیلی ۸۶-۸۵ و مقایسه آن با استانداردهای بین المللی	خانم نفیسه دهقان
۶	بررسی اثربخشی واحد توسعه تحقیقات بالینی در بیمارستانهای آموزشی درمانی هاجر و آیت اله کاشانی شهرکرد	دکتر حسین یوسفی
۷	کاهش بروز تالاسمی ماژور در منطقه مامور و مرادان از طریق شناسایی زوجین مینور خواهان فرزند که تاریخ ازدواج آنها مربوط به قبل از سال ۷۹ می باشد.	دکتر صغری سلیمان
۸	ارزیابی نحوه انجام فرایند تست پاپ اسمیر در مراکز بهداشتی درمانی شهرکرد و کیفیت لامهای پاپ اسمیر گرفته شده در سال ۸۴	دکتر فروزان گنجی
۹	مقایسه شاخصهای بهداشت محیطی مطب های خصوصی استان چهارمحال و بختیاری با استانداردهای توصیه شده سال ۱۳۸۵	آقای عبدالمجید فدایی
۱۰	تاثیر اصلاح زمان صرف شده در امور نوشتاری پرستاری در افزایش بهره وری خدمات و ارائه راهکارهای لازم در بیمارستان هاجر سال ۱۳۸۵	خانم نسرين خسروی

عنوان :

**بررسی میزان آگاهی و افزایش آگاهی منجر به تغییر عملکرد پرسنل
بیمارستان هاجر شهرکرد در مورد عفونتهای ناشی از Needle stick**

اهداف :

- ✓ تعیین میزان آگاهی پرسنل پرستاری در خصوص احتمال انتقال HCV و HSV و HBV از راه Needle stick قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین میزان آگاهی پرسنل پرستاری در خصوص اولین اقدام پس از Needle stick قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین میزان آگاهی پرسنل پرستاری در خصوص میزان کارآیی کمپروویلاکسی در زمان مناسب پس از Needle stick قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین میزان آگاهی پرسنل پرستاری در خصوص اولین زمان بررسی سرولوژی پس از Needle stick قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین میزان آگاهی پرسنل پرستاری در خصوص مدت زمان لازم جهت پیگیری از نظر سرولوژی پس از Needle stick قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین میزان آگاهی پرسنل پرستاری در خصوص امکان شیردهی مادر پس از Needle stick با بیمار مبتلا به هیپاتیت C و حتی ابتلا به HCV قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین میزان آگاهی پرسنل پرستاری در خصوص عوامل موثر بر انتقال بیماری AIDS از راه Needle stick قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین میزان آگاهی پرسنل پرستاری در خصوص شایعترین عامل منفردی که منجر به Needle stick میشود قبل و بعد از مداخله

روش انجام مطالعه : تعداد ۱۳۷ نفر از پرسنل پرستاری بیمارستان هاجر (س) شهرکرد به روش غیر احتمالی در دسترس در زمستان ۸۲ انتخاب شدند پس از بیان اهمیت و نحوه انجام مطالعه از هر نفر چک لیستی (شامل ۲۰ سؤال با پاسخ بلی یا خیر جهت بررسی عملکرد آنها) تکمیل گردید و بعد به هر کدام پرسشنامه ای حاوی ۲۰ سؤال در مورد نیدل استیک داده شد تا آنها را پاسخ دهند سپس جزوه ای که بر اساس جدیدترین مطالب علمی درخصوص مورد نیدل استیک تهیه شده بود بین پرسنل توزیع گردید پس از یک دوره ۶ هفته ای مجددا پرسشنامه اولیه به آنها داده شد و میزان آگاهی آنها با آگاهی اولیه قبل از آموزش توسط آزمون t زوجی و مک نمار مقایسه گردید چک لیست ها نیز مجددا برای هر نفر تکمیل شد و نتایج آنها قبل و بعد از آموزش بصورت درصد فراوانی نسبی بیان شد

نتایج و بحث :

- میانگین نمره آگاهی پرسنل از ۹/۰۸ به ۱۳/۸ افزایش یافت ($P < ۰/۰۰۱$) نکات برجسته چک لیست ها شامل موارد زیر بود :
- میزان رعایت احتیاطهای استاندارد قبل از آموزش بطور متوسط ۶۲/۸٪ بود که پس از آموزش به ۷۷/۸٪ افزایش یافت .
  - پوشش واکسیناسیون هپاتیت B ناقص بود (۸۵٪) که بخاطر نقش آ» در پیشگیری باید کامل شود .
  - عمدتا به خاطر عدم آگاهی پرسنل از اهمیت پیگیری های سرولوژیکی پس از تماس قبل از آموزش تنها در ۴۳٪ موارد آن را انجام می دادند که پس از آموزش به ۶۲/۵٪ تغییر یافت .
  - در طی مطالعه هیچ موردی از تماس پر خطر پرسنل با بیمار HBS Ag مثبت یا HIV مثبت مشاهده نشد .

- باور غلط فشردن محل نیدل استیک تا خروج خون جهت کاهش احتمال انتقال بیماری قبل و بعد از آموزش (از ۱۰۰٪ به ۹۴٪) تفاوت چندانی نداشت که باید با آموزشهای بیشتر آن را اصلاح کرد .

بررسی تاثیر اجرای طرح بهینه سازی خدمات اورژانس در مراکز آموزشی درمانی آیت اله کاشانی و هاجر شهرکرد

اهداف :

- ✓ تعیین مشخصات عمومی مراکز آموزشی درمانی آیت اله کاشانی و هاجر (س) شهرکرد در شش ماهه اول سال ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲
- ✓ تعیین مشخصات عمومی بخشهای اورژانس مراکز مورد بررسی در شش ماهه اول سال ۱۳۸۱ و شش ماهه اول سال ۱۳۸۲
- ✓ بررسی وضعیت ساختار نیروی انسانی و عملکرد آن بر اساس استانداردهای تعیین شده در طرح بهینه سازی در قبل و بعد از اجرای طرح در گروههای مختلف نیروی انسانی بخش اورژانس مراکز فوق
- ✓ بررسی وضعیت آموزشی بخش اورژانس در مرکز بر اساس استانداردهای تعیین شده در طرح بهینه سازی و در دوره قبل و بعد از اجرای طرح و مقایسه آنها
- ✓ بررسی وضعیت فرآیند و عملکرد واحدهای حمایتی و پشتیبانی بخش اورژانس دو مرکز بر اساس استانداردهای تعیین شده برای این بخش ها در طرح بهینه سازی در دوره قبل و بعد از اجرای طرح
- ✓ تعیین وضعیت فضای فیزیکی بخش اورژانس مراکز مورد بررسی بر اساس معیارهای تعیین شده در طرح بهینه سازی در دوره قبل و بعد از اجرای طرح
- ✓ بررسی وضعیت تجهیزات ، ملزومات و داروهای بخش اورژانس دو مرکز بر اساس استانداردهای تعیین شده در طرح بهینه سازی در دوره قبل و بعد از اجرای طرح

✓ بررسی وضعیت امکانات و تسهیلات عمومی بخش اورژانس دو مرکز بر اساس استانداردهای تعیین شده در طرح بهینه سازی در دوره قبل و بعد از اجرای طرح

✓ بررسی وضعیت آمار و اطلاعات و اطلاع رسانی بخش اورژانس دو مرکز بر اساس استانداردهای تعیین شده در دوره قبل و بعد از اجرای طرح

✓ بررسی وضعیت بهبود مستمر کیفیت در بخش اورژانس دو مرکز بر اساس استانداردهای تعیین شده در قبل و بعد از اجرای طرح

✓ تعیین نوع و نحوه مراجعه (مستقیم ، غیر مستقیم) بیماران مورد بررسی در بخش اورژانس مراکز آموزشی فوق در دوره قبل و بعد از اجرای طرح بهینه سازی اورژانس

✓ بررسی شاخصهای اختصاصی مربوط به ارائه خدمات اورژانسی به بیماران با سگته مغزی ایسکمیک در بخش اورژانس مرکز آموزشی درمانی آیت اله کاشانی قبل و بعد از اجرای طرح بهینه سازی

✓ بررسی شاخصهای اختصاصی مربوط به ارائه خدمات اورژانسی در مورد بیماران با شکستگی باز در بخش اورژانس مرکز آموزشی درمانی آیت اله کاشانی قبل و بعد از اجرای طرح

✓ بررسی شاخصهای اختصاصی مربوط به ارائه خدمات اورژانسی در مورد بیماران با شوک سپتیک در بخش اورژانس مرکز آموزشی درمانی هاجر (س) قبل و بعد از اجرای طرح

✓ بررسی شاخصهای اختصاصی مربوط به ارائه خدمات اورژانسی در مورد بیماران با نارسایی حاد تنفسی در بخش اورژانس مرکز آموزشی درمانی هاجر (س) قبل و بعد از اجرای طرح

✓ بررسی شاخصهای اختصاصی مربوط به ارائه خدمات اورژانسی در مورد بیماران با ایست قلبی در بخش اورژانس مرکز آموزشی درمانی هاجر (س) قبل و بعد از اجرای طرح بهینه سازی

هدف کاربردی :

✓ استفاده از نتایج طرح برای مشخص شدن نقاط قوت و ضعف طرح بهینه سازی و برنامه ریزی و اجرای طرح فوق در سایر بیمارستانهای استان و همچنین ارتقای مستمر کیفیت ارائه خدمات بخش های اورژانس

روش کار :

این مطالعه مداخله ای به روش قبل (نیمه اول ۱۳۸۱) و بعد (نیمه اول ۱۳۸۲) در جامعه پژوهش که شامل اورژانس مراکز آموزشی درمانی هاجر (س) و آیت اله کاشانی و با حجم نمونه ۲۶۴ بیمار (شامل بیماران ترومایی - سکته مغزی - شکستگی باز و جراحی مغز و اعصاب در بیمارستان آیت اله کاشانی و بیماران با شوک سپتیک ، ایست قلبی ، انفارکتوس حاد میوکارد و نارسایی حاد تنفسی در بیمارستان هاجر می باشد . همچنین زمان سنجی ارائه خدمات در واحدهای پیشتیبان بخش اورژانس با حجم نمونه مشخص در بخشهای آزمایشگاه ، رادیولوژی و سونوگرافی ، سی تی اسکن ، آی سی یو ، سی سی یو ، بخش عمل های جراحی و بانک خون در دو بیمارستان صورت گرفت .

در این مطالعه از روش مشاهده ، مصاحبه و پرسشنامه برای جمع آوری اطلاعات استفاده شده است .

پرسشنامه ۱ : پرسشنامه ارزیابی ساختار ، فرآیند و عملکرد بخش اورژانس و واحدهای پشتیبانی .

پرسشنامه ۲ : پرسشنامه مربوط به زمان سنجی ارائه خدمات به بیماران اورژانسی توسط واحدهای پشتیبان

پرسشنامه ۳ : پرسشنامه جمع آوری اطلاعات شاخص های مربوط به بیماریهای اختصاصی بخش اورژانس

پرسشنامه های فوق قبل و بعد از اجرای طرح بهینه سازی بخش اورژانس تکمیل گردیدند .

منظور از طرح بهینه سازی بخش اورژانس در این پژوهش کلیه اقدامات اجرایی انجام شده در رابطه با بهبود وضعیت ساختار ، فرآیند و عملکرد بخش اورژانس مراکز آموزشی فوق می باشد که در چارچوب دستورالعمل اجرایی تشکیل و اداره بخش اورژانس بیمارستانهای آموزشی و درمانی کشور تنظیمی شورای ساماندهی اورژانس بیمارستانی معاونت درمان وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی می باشد .

اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و روش آمار تحلیلی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت .

نتایج :

نتایج و بحث و نتیجه گیری آن به تفصیل در گزارش نهایی طرح آمده است . در مجموع با توجه به نتایج این طرح می توان گفت طرح بهینه سازی بخش اورژانس دارای نقاط قوت بسیاری است و اجرای آن در بخش اورژانس بیمارستانها می تواند کیفیت ارائه خدمات اورژانسی را ارتقاء دهد ولی برای دستیابی به تمامی استانداردهای تعیین شده در طرح توجه به ضعف امکانات و شرایط زمان نیاز خواهد بود و نیازمند برنامه ریزی دراز مدت و اقدامات مستمر می باشد .

عنوان :

بررسی نقش گروه‌های مردمی تخصصی در کاهش سزارین های غیر ضروری در شهرکرد

اهداف

- ✓ تعیین میزان آگاهی زنان باردار در خصوص مراقبتهای دوران بارداری ،
فواید زایمان طبیعی و عوارض زایمان قبل بعد از انجام مداخله
- ✓ تعیین میزان رضایتمندی زنان باردار از گروه مردمی تخصصی کاهش سزارین
- ✓ تعیین درصد فراوانی سزارین در مراکز بهداشتی شهر شهرکرد قبل و بعد از انجام مداخله

روش کار :

در این مطالعه میدانی تعداد ۱۷۱ نفر از زنان باردار مرکز بهداشتی درمانی شماره (۱،۲،۵ و ۶) شهرکرد که سابقه سزارین قبلی نداشته و کمتر از ۳ زایمان قبلی داشته اند و زایمان فعلی شان در طول زمان اجرای طرح رخ داد با رضایت شخصی شرکت داشتند .

پس از شناسایی ذینفعان یک گروه مردمی کارآمد جهت حمایت از مادران باردار و زایمان طبیعی ایجاد شد (این گروه شامل تعدادی از پزشکان زن ، ماماها و پرستاران علاقمند ، زنان خانه دار که از معتمدین محلی بودند ، نمایندگان از معلمین ، رابطین بهداشتی ، پرسنل بهداشت خانواده فعال در مراکز بهداشتی ، نمایندگان از دانشجویان ، مبلغین زن مذهبی فعال ، نمایندگان از اصناف)
فروشندهگان و آرایشگران زن) و نمایندگان از نهاد های فعال در سطح شهرکرد بودند افراد نامبرده در ۴ گروه تخصصی ، آموزشی ، روابط عمومی و اجرایی فعالیت

خود را به شکل عضو گیری ، تشکیل کارگاههای آموزشی ، تهیه پمفلت و جزوات آموزشی ، جذب و آموزش افراد علاقمند به مشارکت در ترویج زایمان طبیعی ، تهیه فیلمهای آموزشی و بخش فیلمهای مذکور از طریق صدا و سیمای مرکز استان ، فعال کردن کمیته کنترل سزارین در سطح دانشگاه علوم پزشکی با مشارکت ریاست دانشگاه و معاونین درمان ، بهداشتی و پژوهشی ، رئیس بیمارستان ، مشاور رئیس دانشگاه در امور بانوان و نماینده گروههای مردمی آغاز نمودند .

میزان آگاهی زنان باردار در خصوص نوع زایمان و فواید زایمان طبیعی و ... قبل و بعد از مداخلات مذکور مورد سنجش قرار گرفت ، همچنین رضایت آنان از فعالیت گروههای فوق نیز مورد سنجش قرار گرفت و همچنین آمار مربوط به نوع زایمان نیز قبل و بعد از مداخله مقایسه گردید.

نتایج :

بر اساس نتایج این طرح پژوهشی میانگین نمره آگاهی زنان باردار در خصوص مراقبتهای دوران بارداری ، فواید زایمان طبیعی ، عوارض سزارین و ضرورت سزارین قبل و بعد از اجرای طرح بطور معنی داری افزایش یافته است ( )

- ۷۰٪ زنان باردار که با گروه مردمی تخصصی آشنا شده بودند ملاقات با این گروه را به سایر زنان توصیه کرده بودند و ۲۶/۳٪ زنان باردار به توصیه رابطین بهداشتی با گروه ملاقات داشتند .

همچنین در کلیه مراکز بهداشتی که این طرح به اجرا در آمده است (بجز مرکز بهداشتی شماره ۶) آمار سزارین بطور معنی داری کاهش یافت .

بر اساس نتایج این پژوهش توصیه گردید جهت گسترش و توسعه مشارکت مردمی با بخش دولتی جهت رفع مشکلات بخش سلامت برنامه ریزی طولانی مدت با تاکید بر ایجاد فرهنگ مشارکت مردمی در بین مردم تدوین گردد.

عنوان :

بررسی مقایسه ای هزینه های چاپ و تکثیر دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد قبل و بعد از واگذاری به بخش خصوصی

اهداف :

✓ تعیین هزینه های چاپ و تکثیر دانشکده های پزشکی و پیراپزشکی و پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد قبل و بعد از واگذاری به بخش خصوصی

✓ تعیین میزان صرفه جویی انجام شده در هزینه های چاپ و تکثیر دانشکده های پزشکی و پیراپزشکی و پرستاری و مامایی بعد از واگذاری به بخش خصوصی

روش کار :

در یک مطالعه توصیفی گذشته نگر که جامعه مورد مطالعه کلیه اسناد مالی مربوط به هزینه های چاپ و تکثیر اعم از حقوق ، مزایا و اضافه کار پرسنل ، هزینه های پرداختی بابت خرید کاغذ ، قطعات تکثیر ، مواد مصرفی ، تعمیرات قراردادهای تعمیر و نگهداری و ... که در دانشکده های پرستاری ، مامایی و پزشکی و پیراپزشکی در سال ۸۲ (قبل از واگذاری) همچنین گزارشات ارسالی دانشکده ها در مورد عملکرد بخش خصوصی جهت پرداخت حق الزحمه مربوطه ، اسناد مالی تنظیمی و پرداختی به پیمانکار بخش خصوصی ، همچنین اسناد هزینه خرید و تعمیر دستگاه تکثیر موجود در دانشکده در سال ۱۳۸۳ (بعد از واگذاری) می باشد. اطلاعات مربوط به هزینه های انجام شده طی سالهای ۸۲ (قبل از واگذاری) و ۸۳ (بعد از واگذاری) از بین اسناد فوق هزینه های دانشکده ها استخراج و طبقه بندی و در چک لیست های مربوطه جمع بندی و سپس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت .

نتایج :

هزینه های چاپ و تکثیر قبل از واگذاری به بخش خصوصی معادل ۴۴۸ / ۶۶۶ / ۷۵ ریال بوده است (جدول شماره ۲) هزینه های چاپ و تکثیر پس از واگذاری به بخش خصوصی معادل ۴۲۸ / ۳۸۵ / ۲۵ ریال بوده است (جدول شماره ۴) . واگذاری امور چاپ و تکثیر به بخش خصوصی فقط در هزینه های مستقیم موجب کاهش ۶۷ درصدی هزینه ها شده است (جدول شماره ۶) بنابراین واگذاری کار چاپ و تکثیر دانشکده ها به بخش خصوصی موجب کاهش ، قابل توجه هزینه ها ، استفاده بهینه از منابع انسانی ، مالی و تجهیزات گردیده که این کار در یک واحد کوچک بعنوان الگویی برای اجرا در سایر واحدهای دانشگاه قابل استفاده بود و مدیران سایر واحدها و سازمانها می تواند از نتایج این تحقیق در واگذاری امور به بخش خصوصی استفاده نمایند .

استفاده نتایج تحقیق در سیستم

با توجه به نتایج حاصل از این طرح مشخص گردید : امور تایپ و تحریرات دانشگاه قابل واگذاری به بخش خصوصی بوده و می توان نتایج آن را بررسی نمود.

عنوان :

بررسی الگوی تغذیه دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر سامان در سال تحصیلی ۸۶-۸۵ و مقایسه آن با استانداردهای بین المللی

اهداف :

- ✓ تعیین الگوی مصرف گروههای مواد غذایی (پروتئینی - کربوهیدرات - چربی - میوه و سبزیجات ، نان و غلات و لبنیات) در دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر سامان

هدف کاربردی :

- ✓ استفاده از نتایج تحقیق در جهت تصحیح الگوی تغذیه دانش آموزان با کمک والدین و مسئولین مدارس

مواد و روشها :

طرح تحقیقاتی به روش توصیفی - تحلیلی انجام شده است .
مطالعه با توجه به بررسی انجام شده در سال ۱۳۸۳ (ANIS2) اطلاعات تغذیه ای کودکان از یادآوری ۲۴ ساعته انجام شده و ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه و سؤال یادآوری می باشد (پرسشنامه و جدول یادآمد ضمیمه طرح می باشد) که پس از جلسات توجیهی که جهت والدین تشکیل شد پرسشنامه و جدول یادآمد تکمیل شده است . سپس بین میزانهای پروتئین - کربوهیدرات و چربی استخراج شده و با میزانهای استاندارد مقایسه انجام گرفت همچنین BMI دانش آموزان با اندازه گیری قد و وزن دانش آموزان که بر اساس بررسی منحنی رشد معیاری که توسط مرکز ملی آمار برای سلامت NCHS(national center for health statistics) تهیه و عرضه شده است مورد بررسی قرار گرفت .

بحث و نتیجه گیری :

از تجزیه و تحلیل اطلاعات و مقایسه میانگینهای گروههای مختلف با مقادیر استاندارد مشخص شد تنها میزان مصرف شده چربی در دو گروه مجزای سنی ۷ سال ($P-V= ۰/۰۶$) و ۹ سال ($P-V= ۰/۳$) با مقادیر استاندارد متناظر مطابقت دارد .

میزان چربی مصرف شده در چهار گروه سنی ۸ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ سال با مقادیر استاندارد متناظر گروهها (۵۶ و ۶۳ و ۶۵ و ۶۸) برابر نیست و کمتر از این مقادیر می باشد در هر چهار گروه $P.V$ کمتر از $۰/۰۰۰۱ <$ می باشد .

میزان پروتئین مصرف شده در هر دو گروه سنی ۷ الی ۱۰ سال و ۱۱ الی ۱۲ سال ($P.V ۰/۰۰۰۱ <$) با مقادیر استاندارد متناظر (به ترتیب ۳۵ - ۴۶) مطابقت ندارد و در هر دو گروه بیش از مقدار استاندارد می باشد که یکی از دلایل بالا بودن مصرف پروتئین می تواند مصرف مطلوب مواد پروتئینی و همچنین استفاده از مغزها و خشکبار در وعده ها و میان وعده های غذایی باشد .

میزان کربوهیدرات مصرف شده در هر ۶ گروه سنی و مقایسه میانگینهای گروههای استاندارد مربوطه برابر نیست و کمتر از مقدار استاندارد می باشد . $P.V$ در گروه سنی ۹ سال $۰/۰۰۲$ و در گروه سنی ۱۲ سال $۰/۰۰۱$ می باشد و در سایر گروهها کمتر از $۰/۰۰۰۱$ می باشد .

برای رفع این مشکل نیاز است که از قندهای پیچیده و سبزیجات بخصوص سبزیجات برگ سبز و همچنین استفاده از گروه غلات و مواد نشاسته ای در رژیم غذایی استفاده شود .

سبزیجات نشاسته ای در فهرست واحد نشاسته قرار دارند و می توانند جانشین نشاسته شوند.

در ضمن BMI دانش آموزان نیز مورد مطالعه قرار گرفت .

زیر صدک ۵   ۱۴٪

بین صدک ۵ تا ۸۵   %۷۵

بین صدک ۸۵ تا ۹۵   %۷

صدک ۹۵ و بیشتر   %۴

در نهایت به این نتیجه می‌رسیم که بدلیل اینکه کودکان ۷ تا ۱۲ سال در حال رشد سریع و در مرحله ورود به سن بلوغ هستند نیاز است الگوی تغذیه مناسبی داشته باشند با توجه به اینکه مصرف کربوهیدرات و چربی کمتر از میزان استاندارد می‌باشد می‌توان پس از انجام برنامه‌های مداخله‌ای و آموزشهای مستمر والدین و مربیان مدارس در جهت بهبود تغذیه دانش‌آموزان کوشید .

واژه‌های کلیدی : سوء تغذیه – جدول یادآمد - BMI

عنوان :

بررسی اثربخشی واحد توسعه تحقیقات بالینی در بیمارستانهای آموزشی درمانی هاجر و آیت اله کاشانی شهرکرد

اهداف :

- ✓ تعیین اثربخشی واحد توسعه تحقیقات بالینی بر توسعه کمی و کیفی تحقیقات بالینی در مراکز آموزشی - درمانی هاجر (س) و آیت اله کاشانی شهرکرد در سالهای ۸۶-۸۴
- ✓ تعیین و مقایسه سرانه طرحهای تحقیقاتی بالینی قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین و مقایسه سرانه مقالات داخلی و خارجی قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین و مقایسه سرانه پایان نامه های راهنمایی شده توسط اعضاء هیئت علمی بالینی قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین و مقایسه سرانه شرکت اعضاء هیات علمی بالینی در همایش های داخلی و خارجی قبل و بعد از مداخله
- ✓ تعیین و مقایسه میزان امتیاز پژوهشی حوزه پژوهشی قبل و بعد از مداخله

اهداف کاربردی

- ✓ توسعه تحقیقات بالینی در بیمارستانهای آموزشی - درمانی هاجر (س) و آیت اله کاشانی
- ✓ افزایش جذب اعتبارات مالی در بخش پژوهشهای بالینی
- ✓ توانمند کردن اعضاء هیئت علمی بالینی و سایر محققین

روش کار :

در این مطالعه که نوعی مطالعه شبه تجربی می باشد گروه مورد مداخله شامل اعضاء هیئت علمی بالینی (۵۱ نفر) در ۱۵ گروه آموزشی بودند طی مدت ۲ سال

پس از راه اندازی کمیته حمایت از تحقیقات بالینی در معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد و تجهیز آن طی برنامه های مختلفی از قبیل برگزاری کارگاهها ، مشاوره و توانمند سازی اعضای هیئت علمی بالینی انجام شد . فعالیتهای پژوهشی اعضای هیئت علمی در زمینه های مختلف (طرح تحقیقاتی - پایان نامه - همایش های داخلی و خارجی - مقالات داخلی و خارجی) طی ۲ سال قبل و ۲ سال بعد از اجرای پروژه ارزیابی شد و نتایج با یکدیگر مقایسه گردیدند.

نتایج :

در مجموع سرانه طرحهای تحقیقاتی بالینی ارائه شده توسط اعضای هیئت علمی بالینی از ۰/۳۷ قبل از اجرای پروژه به ۰/۵۶ در پایان آن رسید . همچنین سرانه پایان نامه های راهنمایی شده توسط اعضای هیئت علمی بالینی از ۰/۳۷ به ۰/۶۹ رسید . سرانه مقالات خارجی از ۰/۲۱ به ۰/۸۵ رسید . با توجه به نتایج این طرح مشخص گردید ایجاد و توسعه واحد حمایت از تحقیقات بالینی می تواند بر روند تحقیقات بالینی و دانشگاه تاثیر مثبتی داشته باشد .

عنوان :

کاهش بروز تالاسمی ماژور در منطقه مامور و مرادان از طریق شناسایی زوجین مینور خواهان فرزند که تاریخ ازدواج آنها مربوط به قبل از سال ۷۹ می باشد .

هدف :

تعیین شیوع زوجین مینور قبل از سال ۷۶ که در سال ۸۴ خواهان فرزند بودند در
دو منطقه مامور و مرادان

اهداف کاربردی :

- ✓ تحت پوشش قرار دادن زوجین مینور برای تنظیم خانواده
- ✓ کاهش بروز موارد جدید بتاتالاسمی ماژور از طریق PND
- ✓ ارائه راهکاری برای برنامه ریزی جهت تحت پوشش قرار دادن جمعیتی که
دور از دسترس بوده اند .
- ✓ اثبات لزوم غربالگری زوجینی که ازدواج آنها بدون انجام مشاوره قبل از
ازدواج صورت گرفته است .

فرض بر این بوده است که قسمت عمده و اساسی مبتلایان جدید تالاسمی در
شهرستان لردگان که از مناطق پر شیوع ایران محسوب می شود (۳/۹۰ درصد)
مربوط به مزدوجین قبل از سال ۷۶ هستند و علیرغم تلاش برای غربالگری زوجین
جدید به علت مشکل عاقدین محلی همچنان شاهد تولد موارد جدید تالاسمی در
مناطق فوق می باشیم .

روش کار :

ابتدا پس از شناسایی زوجین قبل از سال ۷۶ توسط بهورزان منطقه تیم آزمایشگاه
به منطقه مراجعه نموده و از کلیه خانمهای مذکور که از هیچ روش دائمی پیشگیری
از بارداری استفاده نمی کردند نمونه CBC اخذ گردید پس از بررسی نتایج و
درمان موارد مشکوک به فقر آهن و CBC مجدد از آنها از کلیه همسران موارد

مشکوک مینور نیز CBC گرفته شد و در مرحله بعد پس از بررسی CBC آقایان از زوجهای مشکوک هموگلوبین A2 چک شد و نهایتاً زوجهای مینور شناسایی گردیدند.

نتایج :

در مجموع از بررسی ۲۶۳ زوج در روستای مرادان و ۳۸۵ زوج واجد شرایط در روستای مامور ۱۰۹ خانم بعلت آنمی تحت درمان قرار گرفتند و پس از درمان نیز ۴۲ نفر آنها ایندکس غیر طبیعی گلوبول قرمز داشتند و پس از بررسی CBC همسران آنها در نهایت ۶ زوج مشکوک شناسایی گردید که از این تعداد یک زوج مینور شناسایی گردید که با توجه به هزینه های درمانی هر بیمار در سال و در طول عمر متوسط یک فرد باز هم انجام غربالگری با ارزش به نظر می رسد .

عنوان :

ارزیابی نحوه انجام فرایند تست پاپ اسمیر در مراکز بهداشتی درمانی شهرکرد و کیفیت لامهای پاپ اسمیر گرفته شده در سال ۸۴

زمینه و هدف : بروز و مرگ و میر ناشی از سرطان مهاجم دهانه رحم طی سالهای اخیر در ایران کاهش یافته است که این مسئله ناشی از تست های غربالگری پاپ اسمیر می باشد . هدف این مطالعه ارزیابی فرایند پاپ اسمیر ، تعیین کیفیت انجام تست و مقایسه میزان کافی بودن نمونه ، کیفیت سیتولوژی نمونه و دقت تشخیصی در گزارش سیتولوژیست و پاتولوژیست است .

مواد و روشها :

در این مطالعه توصیفی - تحلیلی ۳۶۰ نمونه پاپ اسمیر که طی فروردین ۱۳۸۴ تا شهریور ۱۳۸۴ در شهرکرد انجام شده بودند بطور تصادفی جدا شدند و توسط پاتولوژیست و سیتولوژیست گزارش شدند و گزارش این دو که شامل کافی بودن نمونه ، تغییرات سلولی خوش خیم ، تغییرات سلولی بدخیم ، عفونت و التهاب بود با هم مقایسه شد . اطلاعات علمی و تجربه کسی که نمونه پاپ اسمیر را تهیه می کرد توسط پرسشنامه ای ارزیابی گردید .

نتایج :

فراوانی کافی بودن نمونه ها ، عفونت ها ، تغییرات واکنشی و ناهنجاری سلول اپی تلیال به ترتیب در ۹۸/۰۵٪ ، ۳/۸۸٪ ، ۵۵/۵۷٪ و ۰/۸۴٪ از بیماران مشاهده شد . اغلب توافق بین گزارش سیتولوژیست و پاتولوژیست وجود داشت و در ۸۸/۷۲٪ نحوه انجام تست خوب بود .

بحث :

شیوع کارسینوم مهاجم در زنان شهرکرد کم است . سیتولوژیست ها در تشخیص نمونه عملکرد قابل قبولی داشته اند . انجام تست در شهرکرد خوب و قابل قبول است .

عنوان :

مقایسه شاخصهای بهداشت محیطی مطب های خصوصی استان چهارمحال و بختیاری با استانداردهای توصیه شده سال ۱۳۸۵

زمینه و هدف

: مطب محلی است که به علت حضور بیماران پتانسیل بالایی در ایجاد بیماری و مخاطرات بهداشتی دارد رعایت اصول کلی بهداشت محیط در آنها نقش به سزایی در تامین سلامت جامعه و کنترل عفونت دارد. لذا این پژوهش با هدف تعیین درصد برخورداری طب پزشکان استان از شاخص های بهداشت محیطی انجام شد.

روش بررسی:

مطالعه حاضر به روش توصیفی - مقطعی انجام شد. جامعه مورد مطالعه کلیه مطب های خصوصی در سطح استان در شهرستان های شش گانه بود که تعداد ۳۴۲ مطب در سال ۱۳۸۵ مورد مطالعه قرار گرفت. ابزار مطالعه پرسشنامه با تعداد ۴۲ سؤال در زمینه های فضای فیزیکی، ایمنی و حفاظت، گندزدایی و ضد عفونی، دفع زباله، توالت و دفع فاضلاب، بهسازی، تهویه، نور، درجه حرارت و تسهیلات رفاهی است

سپس اطلاعات جمع آوری و با استفاده از آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: یافته های این بررسی نشان میدهد که بیشترین مشکل بهداشت محیطی مطب ها از نظر شاخص بهسازی محیط مطب از جمله کف، دیوارها، دستشویی و وضعیت ساختمانی آنهاست که ۷۳/۷ درصد آنها ضوابط بهداشتی را نداشته و همچنین بیشترین میانگین شاخص های بهداشت محیطی مطب مربوط به شاخص فضای فیزیکی با میانگین $0/97 \pm 0/086$ و کمترین میانگین مربوط به شاخص گند زدایی و ضد عفونی وسایل و تجهیزات و محیط کار با میزان $0/4 \pm 0/45$ می باشد. همچنین ۹۸/۶ درصد مطب ها از نظر شاخص نور، درجه حرارت، تهویه مشکل نداشتند و بهترین شهرستان از نظر کلیه شاخص های بهداشت محیط شهرستان بروجن و نامناسب ترین، شهرستان کوهرنگ می باشد در مجموع میزان برخورداری مطب ها از شاخص های بهداشت محیطی شامل فضای فیزیکی ۹۱/۲٪، ایمنی و حفاظت ۳۱/۹ درصد، گندزدایی وسایل و تجهیزات ۳۳/۶ درصد، دفع مواد زائد جامد ۲۹/۲٪، توالت و دفع فاضلاب ۵۰/۳ درصد، بهسازی محیط مطب ۲۶/۳ درصد، تهویه، نور، درجه حرارت ۹۶/۵٪، تسهیلات رفاهی ۸۶/۳٪ است.

نتیجه گیری: با توجه به اینکه مطب های پزشکان در زمینه شاخص های ایمنی و حفاظت، گندزدایی و ضد عفونی وسایل کار، دفع مواد زائد جامد، بهسازی محیط مطب از وضعیت نا مطلوبی برخوردار می باشند. لازم است آئین نامه بهداشت محیط مطب ها اجرا می گردد و هماهنگی بیشتر بین سازمان نظام پزشکی، معاونت درمان و معاونت بهداشتی دانشگاه به منظور تأسیس مطب به عمل آید.

واژه های کلیدی: مطب، شاخص بهداشت محیط، خصوصی، استاندارد.

عنوان :

تاثیر اصلاح زمان صرف شده در امور نوشتاری پرستاری در افزایش بهره

وری خدمات و ارائه راهکارهای لازم در بیمارستان هاجر سال ۱۳۸۵

اهداف :

✓ تعیین تاثیر اصلاح زمان صرف شده در امور نوشتاری پرستاری در افزایش بهره

وری خدمات و ارائه راهکارهای لازم در بیمارستان هاجر سال ۱۳۸۵

✓ تعیین میزان رضایتمندی پرسنل پرستاری و بیماران از اصلاح زمان مصرف شده

در امور نوشتاری پرستاری در بهره وری خدمات پرستاری در بیمارستان هاجر

شهرکرد سال ۸۵

✓ تعیین زمان مصرف شده برای کل امور نوشتاری پرسنل پرستاری در بخشهای

بیمارستان هاجر شهرکرد قبل و بعد از طرح در سال ۸۵

✓ تعیین علل ایجاد امور نوشتاری غیر ضروری پرسنل پرستاری در بیمارستان

هاجر شهرکرد در سال ۸۵

هدف کاربردی :

✓ ارائه راهکارهای لازم جهت اصلاح امور نوشتاری زاید پرسنل پرستاری و

افزایش بهره وری خدمات پرستاری

مقدمه :

اهمیت ثبت در پرستاری روز به روز در حال افزایش است پرستاران در قبال ارائه خدمات بهداشتی-درمانی خود به بیماران ومددجویان مسئولیت پاسخگویی دارند و آنچه به پرستاران کمک میکند رعایت اصول گزارش نویسی در پرونده بیمار ویادداشت‌های بجا وصحیح پرستار بوده که همچون سندی محکم گواه صحت اعمال اوست. این گزارشات پرسنل پرستاری بیش از ۳۰٪ وقت پرستاران را به خود اختصاص میدهد و آن را به ۳ دسته کلی میتوان تقسیم کرد:(۱) پرونده بیمار (۲)دفتر گزارش پرستاری بخش (۳) سایر امور نوشتاری .

مواد و روشها:

این طرح با هدف تعیین زمان صرف شده در امور نوشتاری پرستاری جهت افزایش بهره وری و ارائه راهکار های لازم به صورت بنیادی - کاربردی از تاریخ ۸۴/۰۸/۱۱ تا ۸۵/۱۰/۳۰ در ۲۳ بخش فعال درمانی بیمارستان هاجر، مرکز تخصصی و فوق تخصصی با ۳۲۲ تخت واشغال تخت ۷۶٪ در ماه واقع در مرکز استان چهار محال وبختیاری شهرستان شهرکرد انجام شد. دراین طرح از روش کایزن عملیاتی استفاده شد. برای ارزیابی نتایج پرسشنامه هایی طراحی واز طریق آزمون Test Retest وآزمون الفای کرانباخ،روایی وپایایی آنها تایید گردید.نتایج حاصل ازجمع آوری داده ها توسط نرم افزار SPSS مورد ارزیابی قرار گرفت .

نتایج:

بیانگر صرفه جویی زمانی ۶ دقیقه به ازای یک بیمار در طی یک شیفت ودر طی یک ماه ۹۰ روز می باشد لازم به ذکر است قیمت این زمان بر اساس تعداد پرسنل انجام دهنده این اقدام درماه معادل ۴۹۵۰۰۰۰۰ ریال شده ،در کل اجرای طرح باعث

افزایش رضایت پرسنل و بیماران بوده است. در کل اجرای طرح باعث ۱۱/۵۳٪ صرفه جویی زمانی به ازای یک بیمار، افزایش رضایت پرسنل به میزان ۱۰۰٪ و بیماران به میزان ۱۰٪ و افزایش بهره وری به میزان ۵۰٪ شده است.

بحث و نتیجه گیری:

اولین بار است که در کشور در زمینه ضرورت وجود برخی از امور نوشتاری تحقیق شده است و این در حالی است که تغییرات زیادی در نحوه کاربرد گزارشات حاصل شده است و از بین مستندات و گزارشات پرستاری تنها پرونده پزشکی بیمار سندیت داشته و محاکم قضایی و کمیته های مرگ و میر به آن توجه می کنند. دفاتر گزارش پرستاری سندیت خود را از دست داده است. طبق محاسبات ما در کل کشور در طول یک سال زمانی معادل ۱۱۶۸ سال صرف نوشتن امور نوشتاری زاید میشود و در حالیکه توجه به زمان در تمام دنیایکی از علل رشد و شکوفایی بیشتر بوده است. اگر این زمان صرف امور آموزشی دقیقتر بیماران شود، می تواند در حل مشکلات بهداشتی، مصرف بی رویه داروها، مراجعات مکرر بیماران بسیار راه گشا باشد. **کلید واژه ها: امور نوشتاری - زمان صرف شده - بهره وری - راهکار**

